

BÖLGESEL KALKINMA ÜZERİNE HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK BİBLİYOMETRİK BİR ARAŞTIRMA

A BIBLIOMETRIC RESEARCH ON GRADUATE THESIS PREPARED ABOUT REGIONAL DEVELOPMENT

Süha ÇELİKKAYA¹, Hakan DEMİRGİL²

1. Dr. Öğr. Üyesi, Süleyman Demirel Üniversitesi,
suhacelikaya@sdu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-4104-1680>
2. Doç. Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi,
hakandemirgil@sdu.edu.tr,
<https://orcid.org/0000-0002-9509-7751>

Makale Türü Article Type
Araştırma Makalesi Research Article

Başvuru Tarihi Application Date
25.09.2019 09.25.2019

Yayına Kabul Tarihi Admission Date
04.12.2019 12.04.2019

DOI
10.20875/makusobed.624658

Öz

Bibliyometrik araştırmalar aktardıkları bilimsel göstergeler ile yayın politikalarının belirlenmesinde bir dayanak noktasıdır. Bibliyometrik araştırmaların belirli sürelerde tekrarlanması çalışmaya konu olacak alanın değerlendirilmesi açısından da önemlidir. Bu çalışmada YÖK ulusal tez merkezi veri tabanında yayımlanan bölgesel kalkınma alanında hazırlanmış lisansüstü tezler bibliyometri yöntemi ile analiz edilmiştir. Konu kapsamında bölgesel kalkınma ve bölgesel gelişme anahtar kelimelerini tez başlığında bulunduran lisansüstü tezler araştırılmıştır. Bu doğrultuda 1989-2019 yılları arasında çalışma konusu ile ilgili 269 adet lisansüstü tez tespit edilmiştir. Çalışmanın amacı bölgesel kalkınma ile ilgili tezlere ilişkin belirlenen parametreler çerçevesinde elde edilen bulguların sınıflandırılarak ortaya koyulması ve değerlendirmeler yapılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Bölge, Bölgesel Kalkınma, Bibliyometri,

Abstract

Bibliometric studies are basis for determining the publication policies with the scientific indicators they provide. It is important for bibliometric studies to be repeated in certain periods for the reevaluation of the area that is to be studied. In this study, postgraduate theses prepared about regional development field and published in YÖK national thesis center database were analyzed with bibliometry method. Within the scope of the subject, the postgraduate theses which include regional improvement and regional development keywords under the title of thesis are searched. In this respect, 269 graduate theses from the years 1989-2019 related to the subject of study were determined. The aim of the study is to classify the findings obtained within the framework of determined parameters related to the theses about regional development and to make evaluations.

Keywords: Region, Regional Development, Bibliometrics,

1. GİRİŞ

18. yüzyılda ortaya çıkan sanayi devrimi endüstrileşme sürecini Avrupa'dan başlayarak tüm dünyaya yayarken özellikle ulaşım alanında yaşanan gelişmeler bölgelerde öneminin artmasına yol açmıştır. 20. yüzyılın başında gerçekleşen Birinci Dünya Savaşı bölgesel ticarete sekte vururken, 1929'da Büyük Buhranın ortaya çıkışı ile ticarete yaşanan daralmalar da bölgeleri etkilemiştir. İkinci Dünya Savaşının ardından yaşanan ekonomik gelişim batı ülkelerinde eşitsizlik sorununun derinleşmesine yol açarken bu dönemde bölgesel kalkınma kavramı ile sorunların ortadan kaldırılması ve gelişmenin üzerinde durulmuştur (Gezici, 1997, s. 3). Keynesyen politikalar ile beraber aynı süreçte popülerleşen bölgesel kalkınma politikaları iktisatçıların açısından mekanın farkına varılmasına da yol açmıştır (Yavan, 2007, s. 109-111). 1970'li yıllara değin devam eden ilk dönem bölgesel kalkınma politikaları zaman içerisinde yaşanan değişimlerin etkisiyle yeni bir sürece girmiştir (Özelçi Eceral, 2005, s. 90). Bölgesel kalkınma politikalarının sorgulanmasında petrol krizleri gibi bunalımların etkisiyle giderek hantallaşan kitle üretim sistemlerinin de etkisi bulunmaktadır. Özellikle post-fordizm ile beraber esnek üretim süreçleri, üretim ve emeğin mobilitesi gibi kavramlar bölgesel kalkınmanın da yeniden tartışılmasına yol açmıştır. Küreselleşme sürecinin üretim yapısında meydana getirdiği değişimler bölgesel kalkınma alanında yeni bakışlar ile karşılaşılmaya neden olurken devlet politikaları da bu durumdan etkilenmiştir. Merkezden belirlenen bölgesel politikaların yerini bölgeyi merkez alan çalışmalar almıştır. Bölgesel kalkınma politikalarında gözlemlenen bu değişimin ana belirleyicisi üretim sistemlerindeki değişim olmuştur (Dulupçu, 2006, s. 1-5).

Türkiye'nin bölgesel kalkınma alanındaki serüveni ise cumhuriyetin ilk yıllarıyla beraber başlamaktadır. Sanayi Planlarının gündemde olduğu bu dönemde ana öncelik bölgesel kalkınma olmasa da yeni Türkiye'nin imarı için bölgeler bir araç olarak kullanılmıştır. 1962 yılında DPT'nin kuruluşu bölgesel politikalarda yeni bir sürecin başlamasına neden olmuştur. 1963'de 1. 5 Yıllık Kalkınma Planı uygulamaya girmiş sonraki yıllarda da kalkınma planları hazırlanmaya devam etmiştir. Kaynakların daha verimli kullanımını esas alan bu süreç petrol krizlerine kadar sürmüştür. Uluslararası kuruluşlarca da desteklenen teşvikler az gelişmiş bölgelere kanalizasyonla edilerek kalkınmanın sağlanması amaçlanmıştır (Eraydın, 2003, s. 139-140). 24 Ocak 1980 kararlarının alınması Türkiye'de iktisat politikası bakımından ciddi değişiklikleri de getirmiştir. Planlama artık devletin ana vazifesi olmaktan çıkarak serbest piyasa ekonomisi çerçevesinde ele alınmıştır. Politikalarda görülen farklılaşmaları Dünya Bankası, IMF gibi uluslararası kuruluşların Türkiye nezdinde yapmış oldukları anlaşmalar göstermektedir (Ekiz ve Somel, 2005, s. 115). 1990'lı yılların başından itibaren giderek artan bilgi ekonomisinin etkisi teknolojik dönüşümlerle beraber bölgenin de yeniden tanımlanmasına yol açmıştır. Bu süreç dünyayla beraber Türkiye'de de bölgesel politikaların sorgulanmasına neden olmuştur. 2004-2006 yıllarını kapsayan Ön Ulusal Kalkınma Planı Türkiye ve dünyada yaşanan değişimlerin etkisiyle şekillenmiştir. Nitekim bu çerçevede İstatistik Bölge Bilimi ile Türkiye 3 farklı düzeyde sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda ana amaç ise bölgesel gelişmişlik farklarının önüne geçilmesi olmuştur. Özellikle Ön Ulusal Kalkınma Planı ile beraber özel sektör odaklı stratejik bir planlama ortaya koyularak serbest ekonomi çerçevesinde rekabetçi bir üretim yapısı oluşturulması hedeflenmiştir.

Türkiye'de bölgesel kalkınma alanındaki akademik çalışmalar incelendiğinde kalkınma planlarının ortaya çıkışı ile hemen hemen aynı süreçte yer almaya başladığı görülmektedir. Belirtilen dönemde yapılan çalışmalarda gözlemlenen ise kalkınma kavramının devlet politikasına benzer şekilde bölgeden ziyade ulusal şekilde ele alındığıdır. 2000'li yılların başından itibaren ise özellikle üniversite ve buna bağlı akademisyen sayılarındaki yükselişle beraber yapılan çalışma sayısında önemli artış gözlemlenmiştir. Şüphesiz bu durumda, teknolojiye gelişimle birlikte bilgiye ulaşımında ortaya çıkan kolaylığında etkisi bulunmaktadır. Diğer yandan lisansüstü tez çalışmalarına bakıldığında da benzer bir eğilimin olduğu ifade edilebilir. Bölgesel kalkınmaya yönelik araştırmalarda meydana gelen artışlar disiplinin gelişimini görebilmek açısından da anlamlıdır.

Bölgesel kalkınma alanındaki tezlerin özellikle iktisat, şehir ve bölge planlama ile kamu yönetimi bölümlerinden hazırlandığı görülmektedir. Bu durum bölgesel kalkınmanın çok disiplinli bir alan oluşunu yansıtırken diğer yandan ayrı alanlar ve ayrı bölümlerde hazırlanan tezlerin bir bütün şeklinde görülebilmesi bakımından da önem arz etmektedir. Bu çerçevede bölgesel kalkınma alanında hazırlanan tezlerin bir arada ele alınması ve incelenmesi açısından bibliyometriden faydalanılmasına gereksinim duyulmuştur.

Bölgesel kalkınma alanı incelendiğinde Türkçe literatürde daha önce herhangi bir bibliyometrik çalışma yapılmadığı görülmektedir. Bu bağlamda hazırlanan çalışma alandaki bu eksikliği giderecektir. Diğer yandan da bölgesel kalkınma alanında araştırma yapmak isteyen kişilere alana dair bir ön izleme sunacaktır.

2. BİBLİYOMETRİ

Bibliyometri kavramının geçmişine bakıldığında literatürde ilk kez E. Wyndham Hulme tarafından “İstatistiksel Bibliyografya” ismi ile kullanıldığı görülmektedir. Diğer yandan Pritchard’ın 1969 yılındaki çalışması olan “Statistical Bibliography or Bibliometrics” ile bibliyometri günümüzdeki hali ile tanımlanmaktadır. Pritchard makalesinde bibliyometriyi kitaplar ve öteki iletişim araçlarının matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle uygulanması şeklinde ifade etmektedir (Pritchard, 1969, s. 347-348). Bununla birlikte literatürdeki çok sayıda çalışma bibliyometrinin geçmişinin 1890’lara kadar uzandığını belirtmektedir (Sengupta, 1992, s. 75). Literatürde bibliyometrinin tarihinin Cole ve Eales’in 1917’deki çalışmalarına dayandığını öne süren bir görüşte bulunmaktadır. Cole ve Eales çalışmalarında 1550-1860 yılları arasında yapılan yayınların analizini gerçekleştirmişdir (Cole ve Eales, 1917, s.579). Türkiye’ye bakıldığında ise bibliyometri alanındaki ilk çalışmanın Özönü tarafından 1970 yılında hazırlandığı görülmektedir (Özönü, 1970).

Bibliyometri önceden sınırları çizilmiş bir alandaki çalışmaların alternatif yöntemler ile analizine imkan sunan ve belge taramasına dayalı araştırmalar şeklinde tanımlanmaktadır (Kartal, 2018, s. 177). Bibliyometri ile ulaşılan veriler literatüre dair politika tasarımı şekillendirilebilmektedir (Çelikkaya, 2018, s. 145). Bibliyometri, bir disiplinde yıllara bağlı çalışma alanlarını bu alanlarda yaşanan değişimleri ve konu dağılımlarını görmede yararlanılabilecek önemli bir araçtır (İnceoğlu, 2014, s. 34).

3. LİTERATÜR TARAMASI

Yıllara bağlı olarak iktisat alanında yaşanan değişim ve gelişim bölgesel kalkınma alanında da kendini göstermiştir. Bu bağlamda bölgesel kalkınma alanındaki çalışmalara bakıldığında süreç içerisinde bir artış kaydedildiği tespit edilmiştir. Diğer yandan bölgesel kalkınmaya yönelik literatür incelendiğinde ise alanda bibliyometrik bir çalışma bulunmadığı görülmektedir.

Türkiye’de bibliyometrik çalışmalar genellikle dergi incelemesi ve konu taraması üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede gerek akademik makaleler gerekse de lisansüstü tezler bibliyometrik çalışmaların odak noktasını oluşturmaktadır. Türkiye’de yayımlanan lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik çalışmalar tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1. Türkiye’de Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Çalışmalar

Yazarlar	Yıl	Konu	İçerik
Kurt	2019	Kentleşme ve Çevre Sorunları Alanında Lisansüstü Tezler	391 Yüksek Lisans 99 Doktora
Öcel	2019	Marka İle İlgili Doktora Tezleri	221 Doktora Tezi
Ayaz, Türkmen	2018	Yöresel Yiyecekleri Konu Alan Lisansüstü Tezler	35 Yüksek Lisans 10 Doktora
Durmuş, Kaya	2018	Vakıflar Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezler.	197 Yüksek Lisans 64 Doktora
Çelikkaya	2018	Isparta Üzerine Yazılan Lisansüstü Çalışmalar.	699 Yüksek Lisans 99 Doktora 44 Uzmanlık
Gül, Gül	2018	Kırsal Kalkınma ve Kırsal Turizm üzerine Lisansüstü Tezler	70 Yüksek Lisans 18 Doktora
Yeşil, Akyüz	2018	Muhasebe Alanındaki Doktora Tezleri	320 Doktora
Aydın	2017	Yiyecek İçecek İşletmeciliği Alanında Kayıtlı Tezler	161 Yüksek Lisans 16 Doktora
Beşel	2017	Maliye Alanında Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar.	1380 Yüksek Lisans 334 Doktora
Çabukoğlu, Yardımcıoğlu	2017	İktisat Alanında Yapılmış Doktora Tezleri.	1564 Doktora
Doğan	2017	Veri Madenciliği Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezler	94 Lisansüstü Tez
Güdü Demirbulat, Tetik Dinç	2017	Sürdürülebilir Turizm Konulu Lisansüstü Tezler	41 Yüksek Lisans 21 Doktora
Kan	2017	Akademik Yazma Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler.	29 Yüksek Lisans

			19 Doktora
Kavakçı, Yardımcıoğlu	2017	İbni Haldun Üzerine Yapılmış Lisansüstü Çalışmalar.	68 Yüksek Lisans 15 Doktora
Kılıç, Oflaz, Acun, Avcıkurt	2017	Girişimcilik Konulu Lisansüstü Tezler	143 Yüksek Lisans 44 Doktora
Selçuk, Yardımcıoğlu	2017	İslam Ekonomisi ve Finansı Alanında Lisansüstü Tezler.	326 Yüksek Lisans 75 Doktora
Canbulat Vd.	2016	ABD ve Kanada'da Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanındaki Tezler.	18 Yüksek Lisans 135 Doktora
Güngörmüş	2016	Muhasebe Standartlarına Yönelik Yazılan lisansüstü çalışmalar.	272 Yüksek Lisans 40 Doktora
Tayfun Vd.	2016	Turizm Alanında Yazılan Lisansüstü Tezler.	269 Yüksek Lisans 69 Doktora
Yazıcı, Bekereci	2016	Fen Bilimleri Eğitimi Alanında 2012-2014 Yılları Arasında Yapılan Doktora Tezleri.	36 Doktora
Bayın	2015	Sağlık Turizmi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler.	78 Yüksek Lisans 15 Doktora
Durukan vd.	2015	Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezleri.	326 Yüksek Lisans
Gül vd.	2015	Sağlık Yönetimi Lisansüstü Programlarında Yapılan Tezler.	449 Yüksek Lisans 33 Doktora
Mendeş Pekdemir vd.	2015	İstanbul Üniversitesi İşletme Yönetimi ve Organizasyon Alanında Yapılan Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri.	59 Yüksek Lisans 43 Doktora
Aktan	2014	Stratejik Planlama Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler.	135 Yüksek Lisans 15 Doktora
Alkan	2014	Muhasebe Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler.	530 Yüksek Lisans 126 Doktora
Coşkun vd.	2014	Özel Eğitim Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezler.	61 Yüksek Lisans 11 Doktora
İnceoğlu	2014	Türkiye'de Sinemayı Konu Alan Doktora Tezleri	199 Doktora
Nergiz	2014	Lisansüstü Turizm Tezleri.	1565 Yüksek Lisans 783 Doktora
Akdeve, Köseoğlu	2013	İş Etiği Alanındaki Akademik Çalışmalar.	90 Yüksek Lisans 23 Doktora
Küçükkoğlu, Ozan	2013	Sınıf Öğretmenliği Alanındaki Lisansüstü Tezler.	408 Yüksek Lisans 55 Doktora
Yıldırım Becerikli	2013	Sağlık İletişimi Üzerine Lisansüstü Tezler	16 Lisansüstü Tez
Benligiray	2012	Bankacılık Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezler.	1483 Yüksek Lisans 287 Doktora
Tatlı, Adıgüzel	2012	Lisansüstü Karşılaştırmalı Eğitim Tezler.	45 Yüksek 9 Doktora
Uygun	2012	Eğitim Tarihi Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezler.	53 Yüksek Lisans 8 Doktora
Armutlu, Arı	2010	Yönetim Modalarının Yansıması Üzerine Lisansüstü Tezler	469 Yüksek Lisans 51 Doktora Tezi
Karadağ	2009	Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezleri.	211 Doktora
Küçük	2002	Osmanlı Üzerine Yapılan Tezler.	4500 Lisansüstü

4. YÖNTEM

Bu çalışmanın temel amacı Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi dizinlerinde bulunan “bölgesel kalkınma” konulu lisansüstü tezleri araştırmaktır. Bu çerçevede lisansüstü tezler incelenirken, nitel araştırma yöntemlerinden olan bibliyometriden faydalanılmıştır. Tezler için veriler Ağustos 2019’da Ulusal Tez Merkezi web sitesinden derlenmiştir. Araştırma neticesinde tez başlığı içerisinde “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” anahtar kelimeleri bulunan 269 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Belirlenen tezler büyük ölçüde erişime açılacak bir bölümü de izne tabidir.

Çalışmada, 1989-2019 yılları arasında 74 farklı üniversitenin Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Eğitim Bilimleri Enstitülerinde yayımlanmış lisansüstü tezler araştırılmıştır. Lisansüstü tezlere dair elde edilen bulgulara ise aşağıdaki grafiklerde yer verilmiştir.

4.1. Araştırma Yaklaşımı

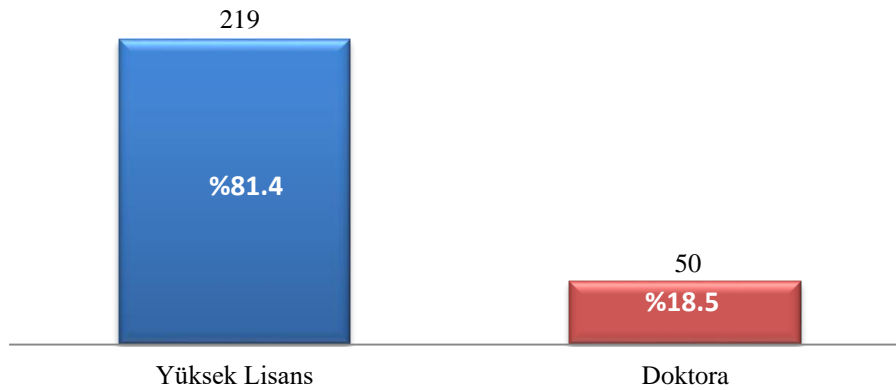
Çalışmada tezlerin sınıflandırılması hususunda ortaya koyulan kriterlerde şu sorulara cevaplar aranmıştır.

- 1- Bölgesel kalkınma üzerine olan lisansüstü tezlerin aşamalarına göre türleri nelerdir?
- 2- Bölgesel kalkınma üzerine olan tezler hangi enstitü bünyesinde hazırlanmıştır?
- 3- Bölgesel kalkınma üzerine hazırlanan lisansüstü tezler hangi dillerde yayımlanmıştır?
- 4- İngilizce yazılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
- 5- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan yüksek lisans tezlerinin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 6- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 7- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 8- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tez danışman unvan durumu nedir?
- 9- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin yazar cinsiyetlerine göre dağılımı ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 10- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin danışman cinsiyetlerine göre dağılımı ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 11- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin sayfaları hangi aralıklarda dağılmıştır?
- 12- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerde ekonometrik ya da istatistiksel bir uygulama bulunmakta mıdır?
- 13- Bölgesel kalkınma alanında en fazla lisansüstü tez hazırlanan 20 üniversite hangileridir?
- 14- Bölgesel kalkınma alanındaki lisansüstü tezlerin bölümlere göre sıralaması nasıl gerçekleşmiştir?
- 15- Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlere en fazla danışmanlık yapan öğretim üyelerinin sıralaması nasıl gerçekleşmiştir?

4.2. Bulgular

1989-2019 yılları arasında “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” anahtar kelimeleri ile araştırılan lisansüstü tezlere dair bulgular aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır.

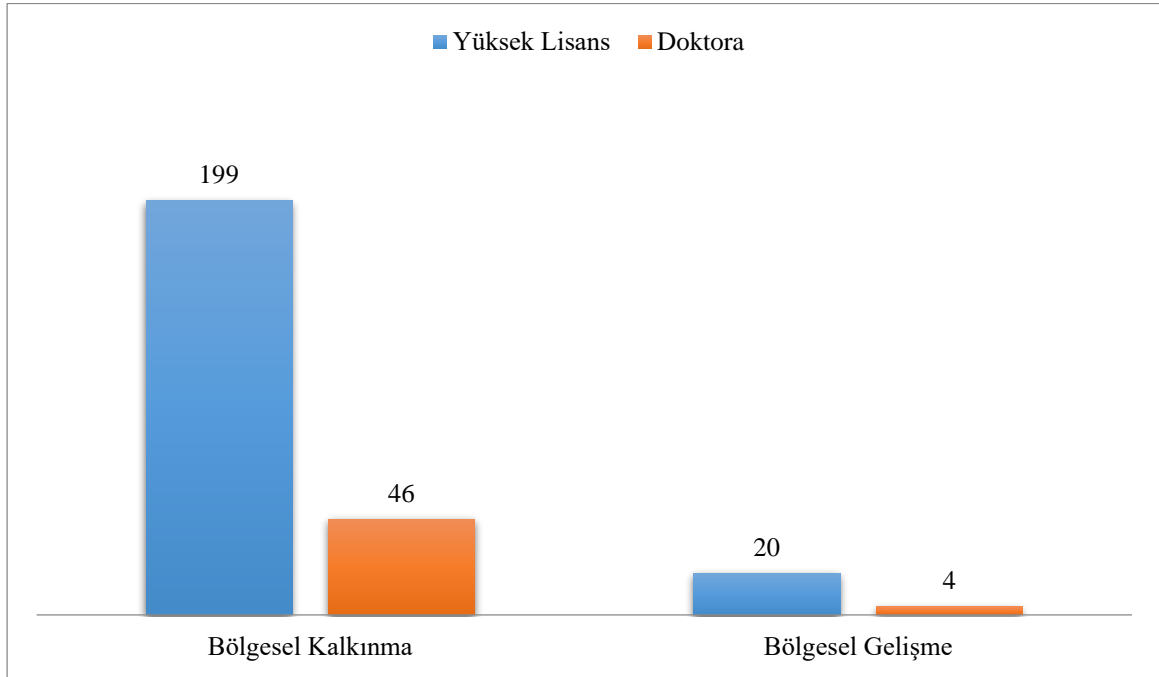
Grafik 1. Bölgesel Kalkınma/Gelişme Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Çalışma kapsamında Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Kalkınma anahtar kelimeleri ile yapılan araştırmalar neticesinde toplamda 269 adet tez tespit edilmiştir. Bu çalışmalardan %81.4'ü (219) yüksek lisans

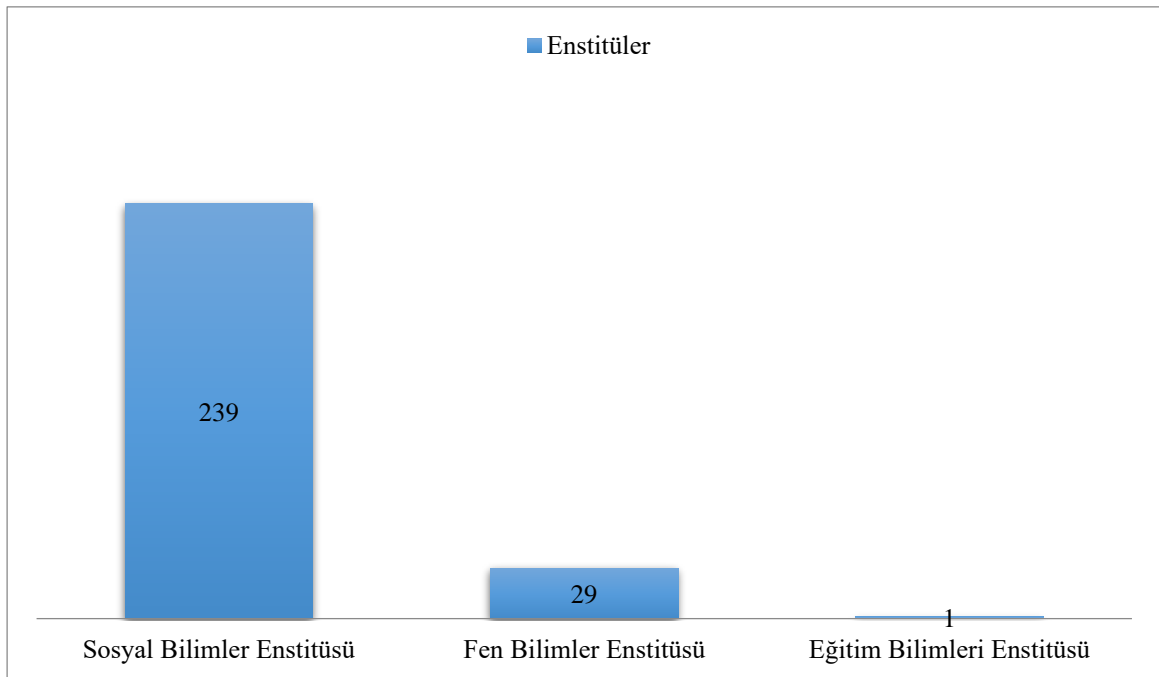
tezi, %18.5'i (50) ise doktora tezidir. Tez başlığında Bölgesel Gelişme ve Bölgesel Kalkınma kavramları yer alan yüksek lisans tez sayısının doktora tezlerine oranla önemli düzeyde yüksek olduğu görülmektedir.

Grafik 2. Bölgesel Kalkınma Başlıklı Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Grafik 2’de tez başlığı içerisinde “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” kelimeleri yer alan çalışmalar tezin türüne göre gösterilmektedir. YÖK tez veri tabanında yapılan araştırmalarda “bölgesel kalkınma” kelimelerinin yer aldığı tez çalışmalarının “bölgesel gelişme” kelimelerinin bulunduğu çalışmalara kıyasla çok daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durum alanın bölgesel kalkınma kavramı ile daha fazla bütünleşmiş olduğunu da göstermektedir.

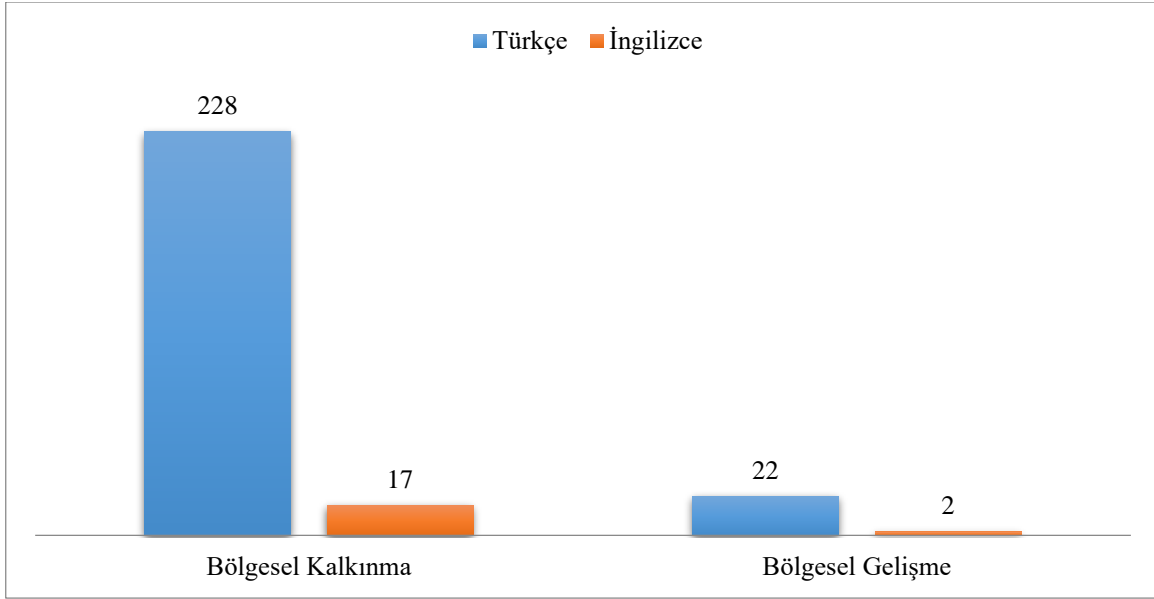
Grafik 3. Tezlerin Hazırlandıkları Enstitülere Göre Dağılımı

Grafik 3’de bölgesel kalkınma ve bölgesel gelişme başlıklarını içeren lisansüstü tezlerin hazırlandıkları enstitülere göre dağılımı bulunmaktadır. Tezlerin %92.2’si (239) Sosyal Bilimler Enstitüsü

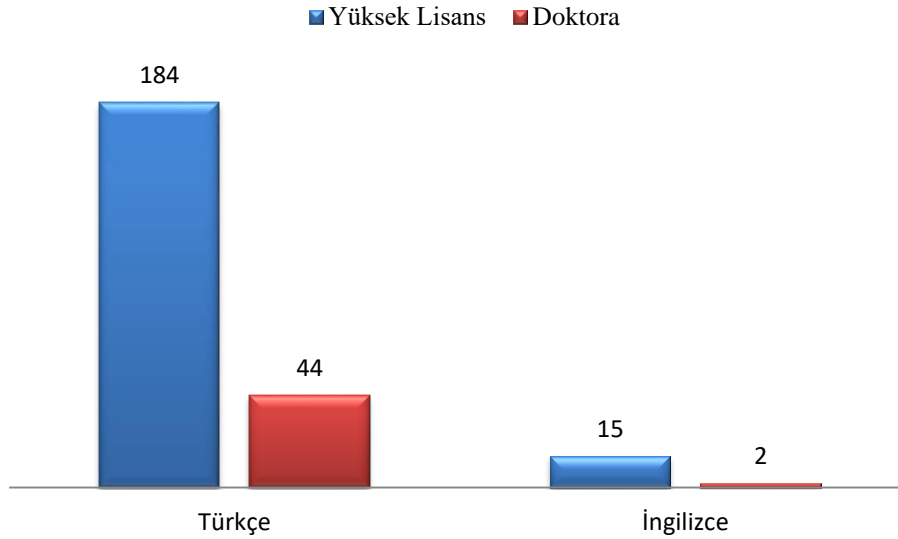
bünyesinde hazırlanmıştır. Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olan İktisat, Kamu Yönetimi, Maliye bölümleri bu durum üzerinde belirleyici konumdadır. Diğer yandan Şehir ve Bölge Planlama bölümü ile Tarım Ekonomisi bölümleri Fen Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yazılan tezlerin hangi bölümler tarafından hazırlandığını açıklamaktadır.

Grafik 4. Lisansüstü Tezlerin Yazım Dillerine Göre Dağılımı

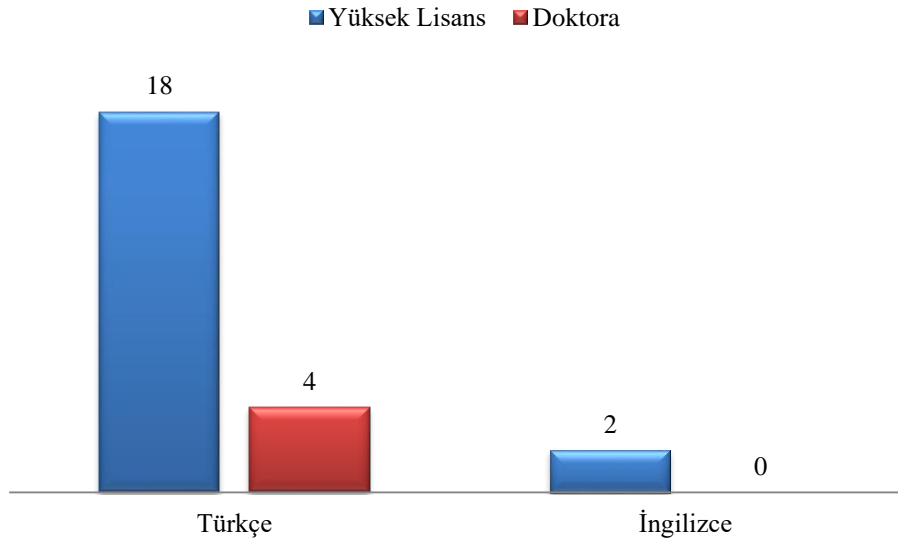
Grafik 4’de lisansüstü tezlerin yazım dillerine göre dağılımı görülmektedir. Gerek “bölgesel kalkınma” gerekse de “bölgesel gelişme” başlıklı lisansüstü tezlerde kullanılan dil büyük oranda Türkçe olmaktadır. Türkçe dışında toplam 19 tez çalışmasında kullanılan yazım dilinin İngilizce olduğu belirlenmiştir.

Grafik 5. Bölgesel Kalkınma Başlıklı Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Yazım Dilleri

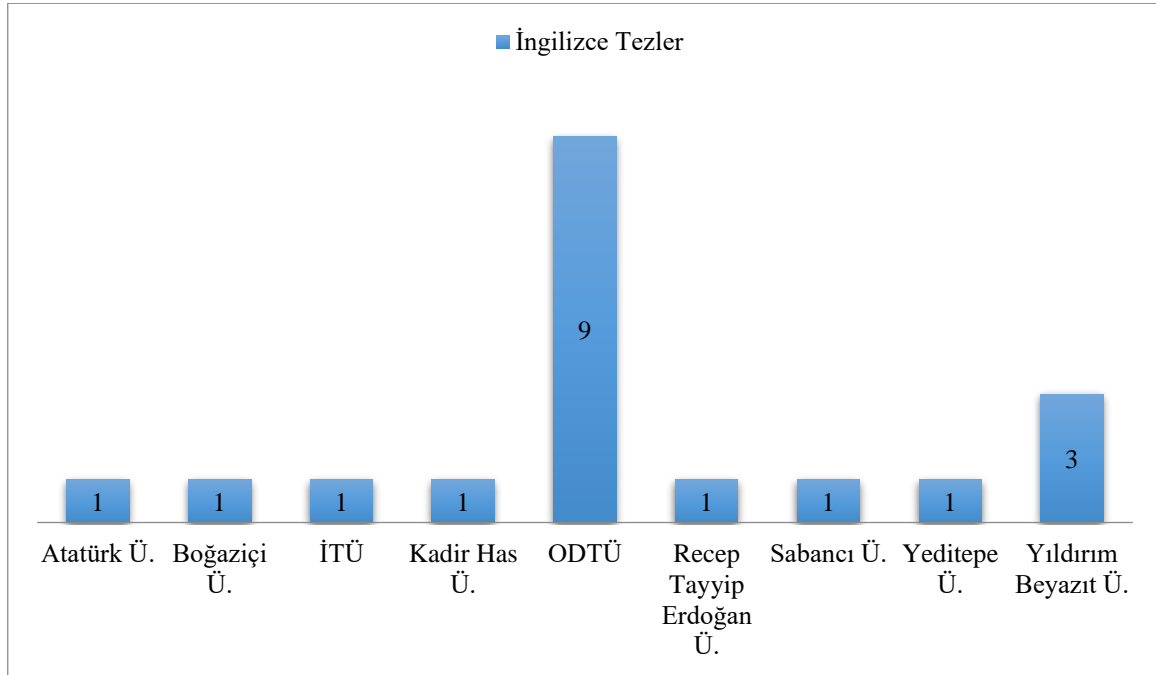
Bölgesel kalkınma konulu yüksek lisans tezlerinin %92.4’ü (184) Türkçe hazırlanmıştır. Yazım dili olarak İngilizce kullanılan yüksek lisans tezlerinin oranı ise %7.5 (15) olmuştur. Doktora tezleri incelendiğinde Türkçe tezler %95.6 (44) düzeyindedir. İngilizce doktora tezleri ise %4.3 (2) olarak belirlenmiştir. Lisansüstü eğitim bakımından incelendiğinde yüksek lisans ya da doktora fark etmeksizin hazırlanan tezlerin hemen hemen tamamının Türkçe olduğu görülmektedir.

Grafik 6. Bölgesel Gelişme Başlıklı Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Yazım Dilleri

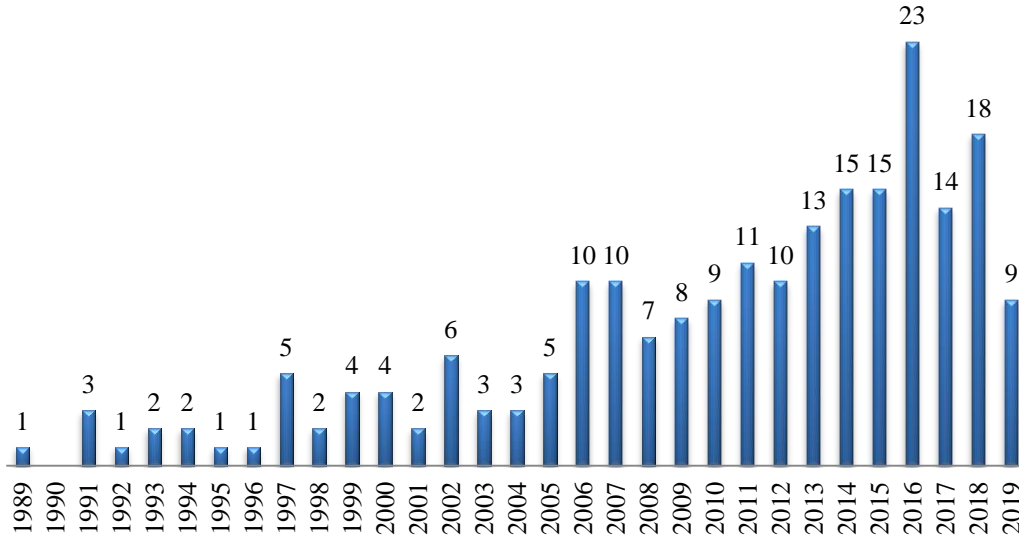
Tez konu başlığı içerisinde bölgesel gelişme kavramı bulunan lisansüstü çalışmalar incelendiğinde ortaya çıkan durum, bölgesel kalkınma başlıklı tezler ile benzer bir çerçevededir. Yüksek lisans tezlerinin %90'ı (18) Türkçe iken %10'u (2) İngilizcedir. Hazırlanan doktora tezlerinin ise tümü Türkçedir.

Grafik 7. İngilizce Yazım Diliyle Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

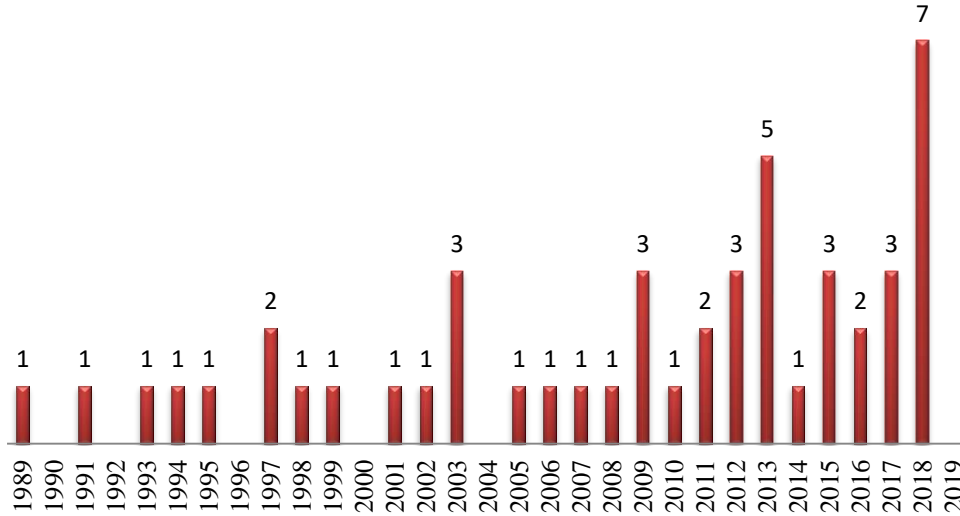
“Bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” başlıklı İngilizce lisansüstü tez çalışmaları incelendiğinde tezlerin %52,9'u (9) ODTÜ bünyesinde hazırlanmıştır. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi %15,7 (3) ile ODTÜ'yü takip etmektedir. Atatürk Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, İTÜ, Kadir Has Üniversitesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi bünyesinde de İngilizce lisansüstü tez hazırlanmıştır.

Grafik 8. Yüksek Lisans Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

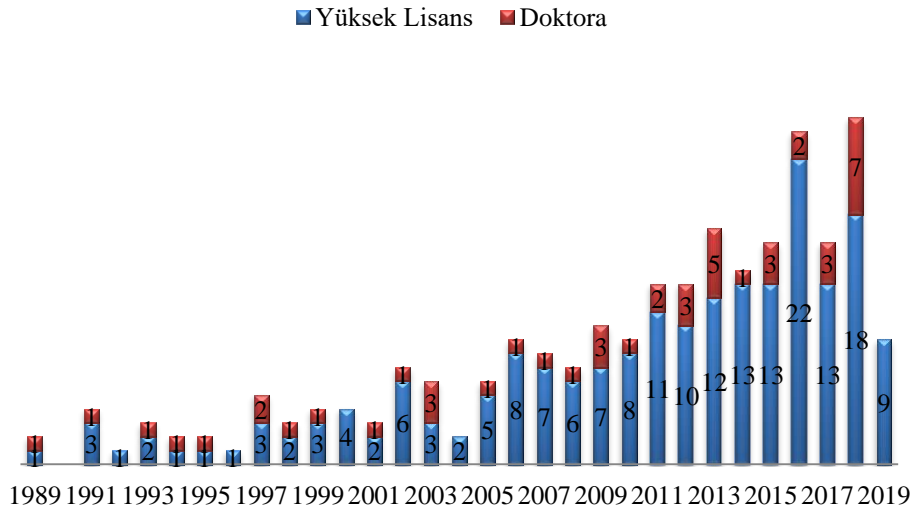
Yüksek Lisans tezlerinin yıllara bağlı sayısındaki değişimi gösteren grafik incelendiğinde tezlerin süreç içerisinde artan bir yapıda olduğu görülmektedir. Bu durum üzerinde bilgi teknolojisindeki gelişmeler ve kaynaklara daha rahat ulaşım etkili olduğu kadar bölgesel kalkınma ajanslarının kuruluşu ve buna bağlı konunun popülerleşmenin de tesiri bulunmaktadır.

Grafik 9. Doktora Tezlerinin Yıllara Göre Dağılımı

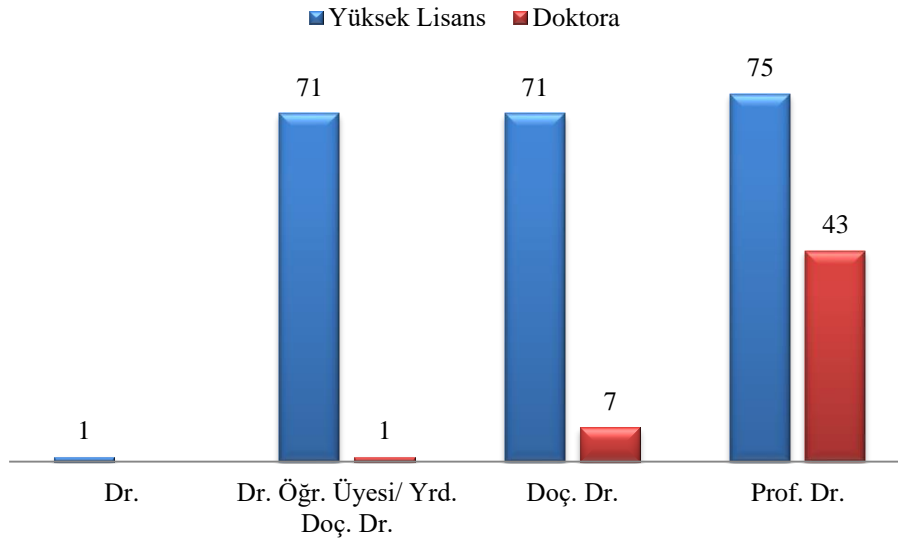
Grafik 9'da "bölgesel kalkınma" ve "bölgesel gelişme" başlıklı doktora tezlerinin yıllara bağlı dağılımı incelenmiştir. Doktora tezlerinde zamana bağlı yaşanan değişim yüksek lisans tezlerine kıyasla daha az belirgin olmakla beraber özellikle 2009 sonrası süreçte artış görülmüştür. Bu durum üzerinde konjonktür bağlı olarak bölgesel kalkınmanın öneminin artmasının etkisi bulunmaktadır.

Grafik 10. Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

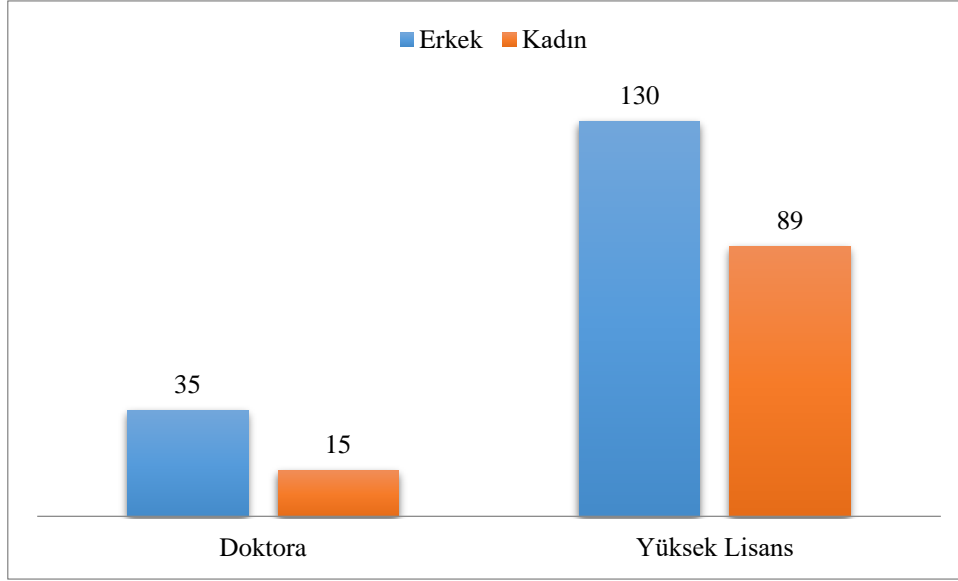
Lisansüstü tezlerde yıllara bağlı yaşanan değişim grafik 10'da gösterilmiştir. Özellikle 2000'li yılların başından itibaren internetin giderek yaygınlaşması akademik alanda da bilgiye ulaşımı kolaylaştırmıştır. Bu durumun tez sayılarında yaşanan artış üzerinde olumlu etkisi vardır. Diğer yandan Üniversite sayılarında ve lisansüstü eğitim programlarında yaşanan artışlarda hazırlanan tez miktarının yükselmesinde etkili olmuştur.

Grafik 11. Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

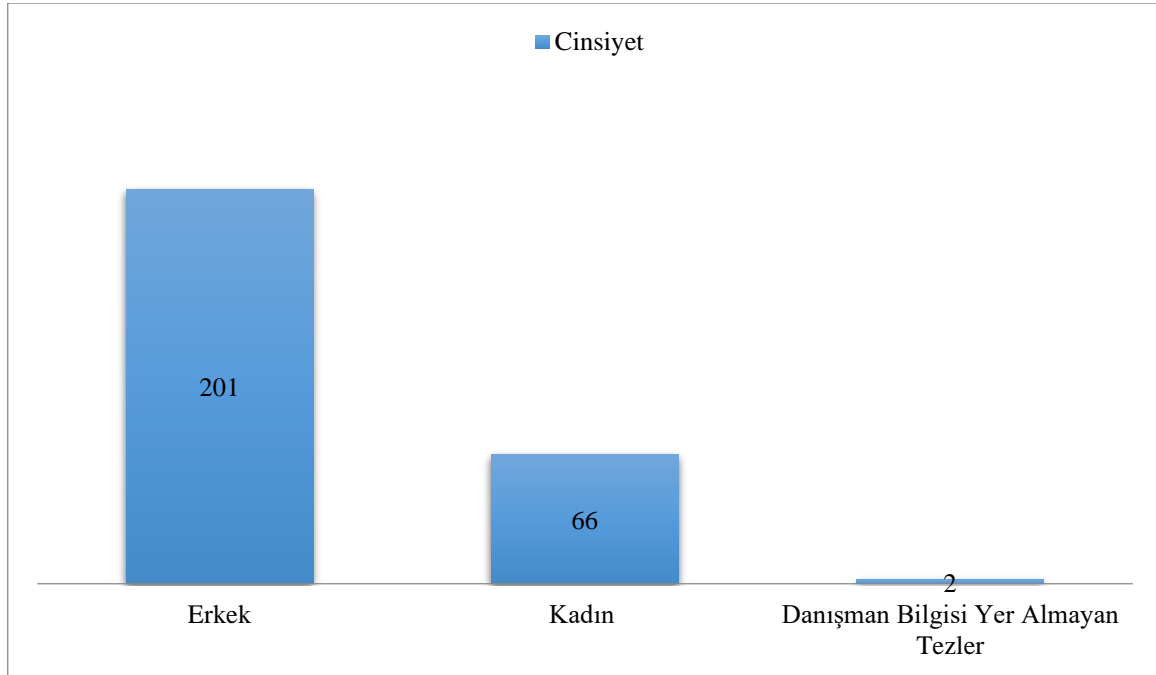
Lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımı incelendiğinde hazırlanan yüksek lisans tez danışmanlıklarının Yardımcı Doçent / Doktor Öğretim. Üyesi, Doçent ve Profesör ünvanlı öğretim üyeleri bakımından dengeli olduğu görülmektedir. Farklı unvandaki öğretim üyeleri benzer sayılarda danışmanlık üstlenmiştir. Doktora alanında hazırlanan tezler ele alındığında ise Profesör ünvanlı öğretim üyeleri ile diğer unvanlara sahip öğretim üyeleri arasında üstlenilen danışmanlık sayısı bakımından belirgin bir farklılık bulunmaktadır.

Grafik 12. Lisansüstü Tezlerin Yazarlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

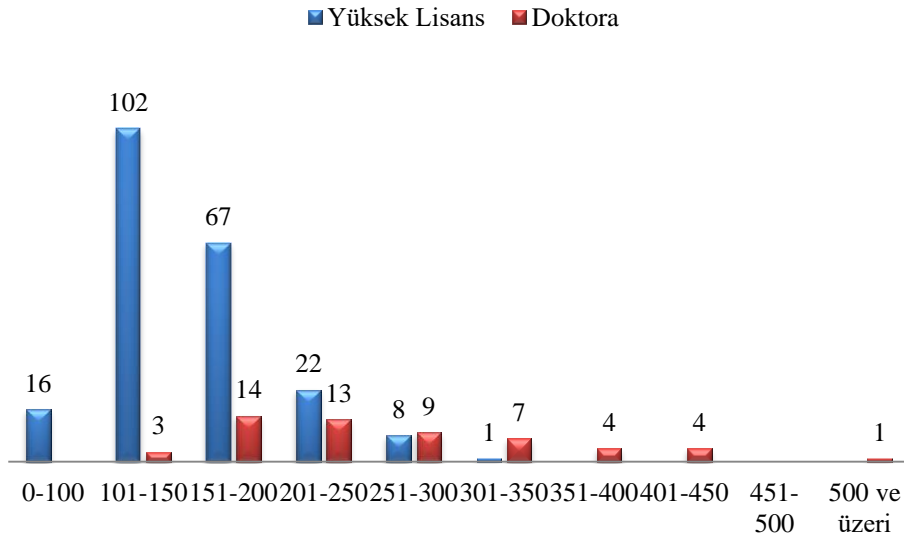
Grafik 12’de bölgesel kalkınma ve bölgesel gelişme başlıkları ile hazırlanan lisansüstü tezlerin cinsiyetlere göre dağılımı yer almaktadır. Gerek yüksek lisans gerekse de doktora düzeyinde erkeklerin kadınlara kıyasla daha fazla tez hazırladığı grafikte görülmektedir. Yüksek lisans düzeyindeki tezlerin %59.3’ü (130) erkekler tarafından hazırlanmıştır. Bu oran doktora tezlerinde %70 (35) düzeyinde gerçekleşmiştir.

Grafik 13. Lisansüstü Tez Danışmanlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

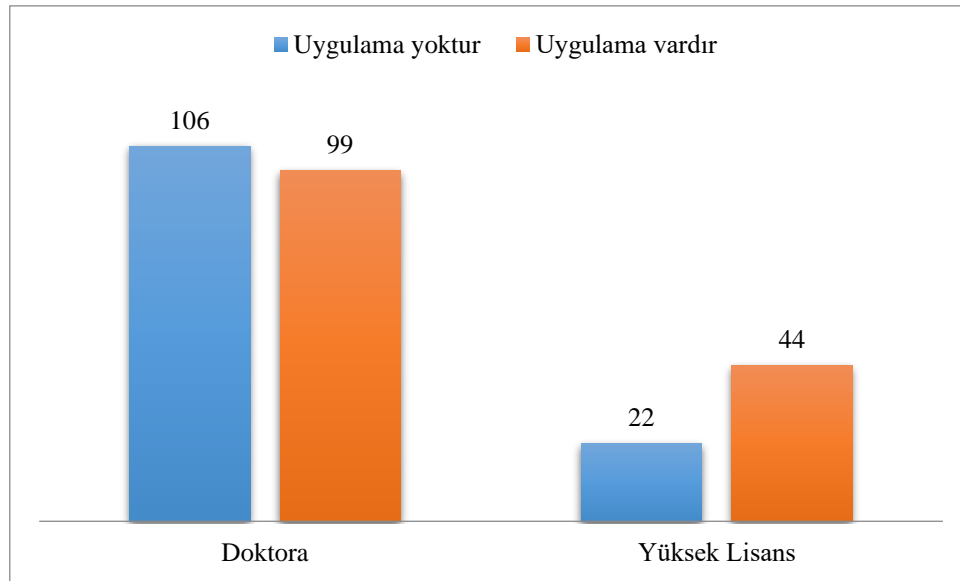
Grafik 13’de lisansüstü tezlere danışmanlık eden öğretim üyelerinin cinsiyetleri ele alınmıştır. Tez danışmanlarının %75’i (201) erkek, %24,1 (66) ise kadındır. Araştırma kapsamındaki lisansüstü tezlerde danışman bilgisi bulunmayan 2 adet tez bulunmaktadır.

Grafik 14. Lisansüstü Tezlerin Sayfa Aralığı Dağılımı

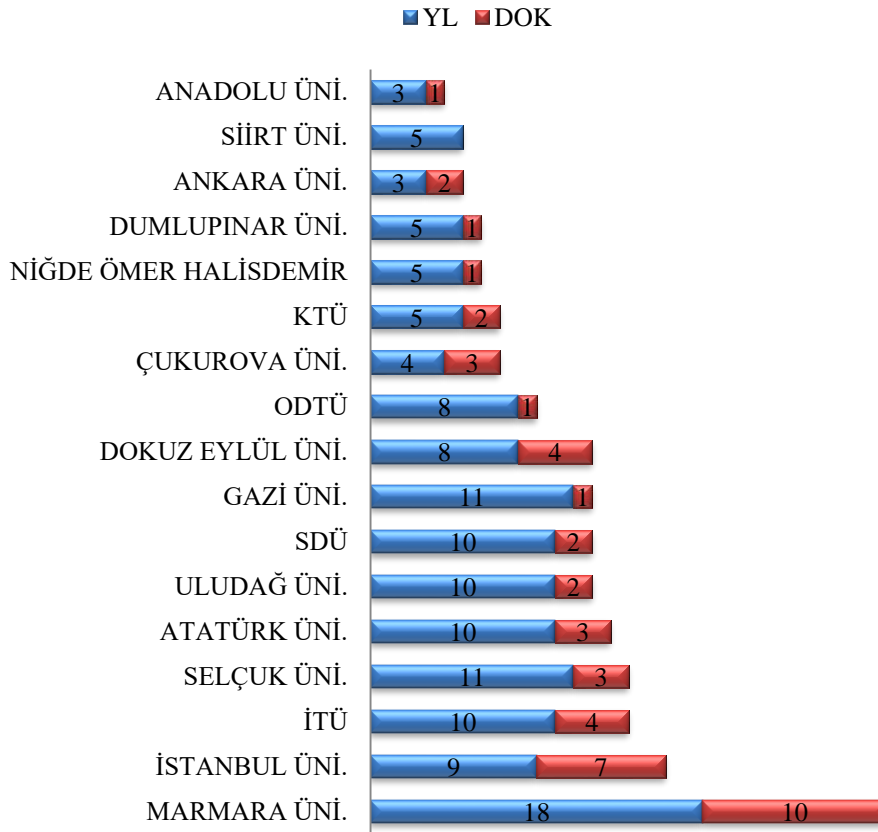
Lisansüstü tezlerin sayfa sayıları grafik 14’de verilmiştir. Yüksek lisans tezlerinin sayfa sayıları ile doktora tezlerinin sayfa sayıları arasında ciddi bir fark bulunmaktadır. Yüksek lisans tezleri 101-150 sayfa aralığında yoğunlaşırken, doktora tezleri ise 151-200 sayfa aralığında yoğunlaşmaktadır. Bu durum Türkiye’de lisansüstü tezler üzerine yapılmış diğer bibliyometrik çalışmalarla benzer bir durum arz etmektedir.

Grafik 15. Lisansüstü Tezlerde Tercih Edilen Araştırma Yöntemi

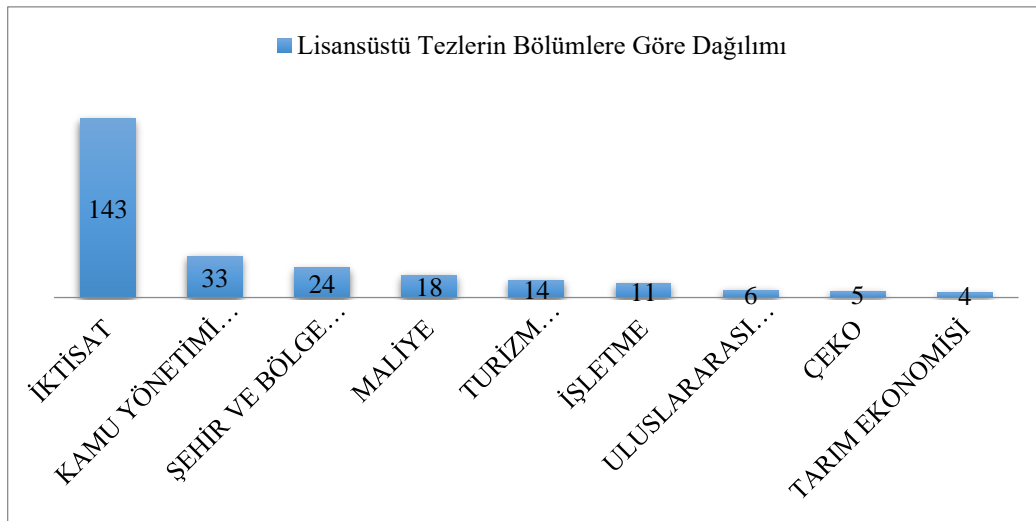
Grafik 15’de lisansüstü tezlerde herhangi bir analiz yöntemi kullanılıp kullanılmadığı gösterilmektedir. Doktora düzeyinde istatistiksel veya ekonometrik analizlerden görece olarak daha az yararlandığı görülmektedir. Bununla birlikte analizlerden yararlanan çalışmaların 2000 sonrasında önemli artış gösterdiği de ifade edilebilir. Yüksek lisans düzeyi incelendiğinde ise çalışmaların çoğunluğunda uygulama bulunduğu görülmektedir.

Grafik 16. Lisansüstü Tez Çalışmalarının Üniversitelere Göre Dağılımı

Önceden belirlenen anahtar kelimeler ekseninde üniversiteler bünyesinde hazırlanan lisansüstü tezler grafik 16’da gösterilmektedir. Lisansüstü tez çalışmalarının üniversitelere göre dağılımının yer aldığı grafiğe göre bölgesel kalkınma alanındaki lisansüstü tezlerin en fazla hazırlandığı üniversite Marmara Üniversitesi olmuştur. İstanbul Üniversitesi ise ikinci sırada bulunmaktadır. İTÜ ve Selçuk Üniversitesi üçüncü sırayı paylaşmaktadır. İlk sıralarda kuruluş tarihi itibarıyla köklü üniversitelerin yer aldığı grafikte görülmektedir. En fazla tez hazırlanan üniversiteler arasında vakıf üniversitelerinden herhangi birisi bulunmamaktadır. Diğer yandan İTÜ ve ODTÜ’nün üst sıralarda yer almasında “şehir ve bölge planlama” bölümünün etkisi vardır. Doktora tezlerinin en fazla hazırlandığı üniversitelerde ise ilk iki üniversite aynıdır. Üçüncü sırayı ise İTÜ doktora düzeyinde Dokuz Eylül Üniversitesi ile paylaşmaktadır.

Grafik 17. Lisansüstü Tezlerin Bölümlere Göre Dağılımı

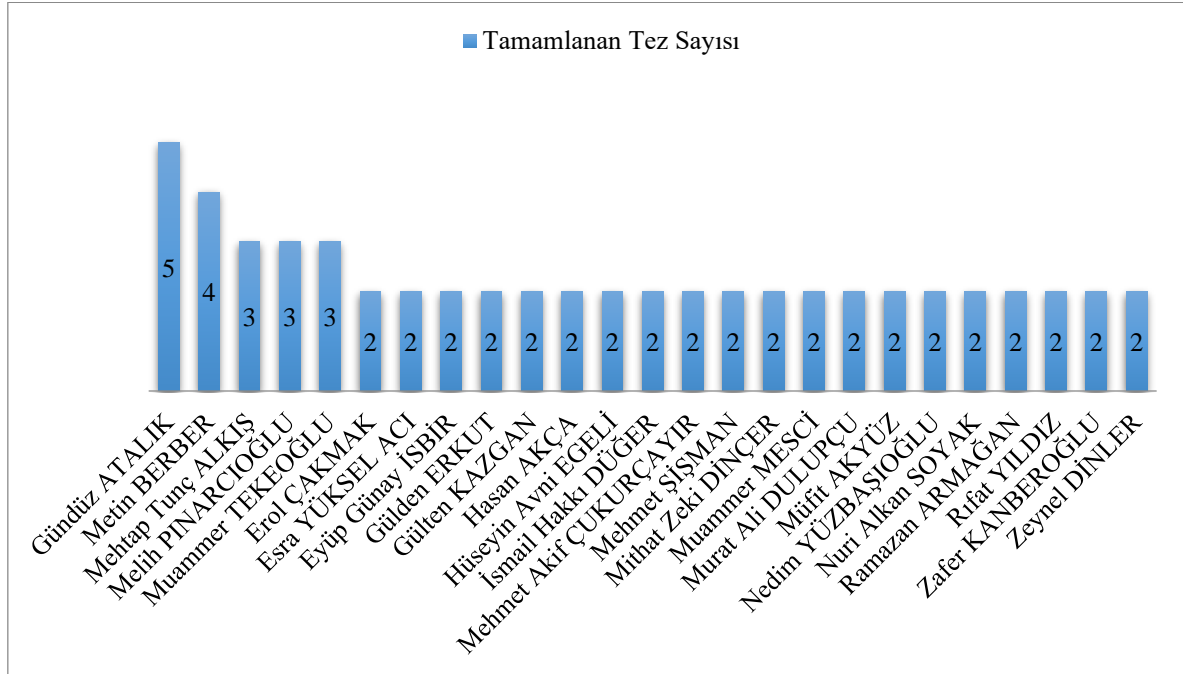
Lisansüstü tezlerin bölümlere göre dağılımına bakıldığında, İktisat en fazla tez hazırlanan bölüm olarak yer almaktadır. Kamu Yönetimi/Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri ise İktisat bölümünden sonra ikinci sırada yer almaktadır. Özellikle “kalkınma ajansları” Kamu Yönetimi/Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri tarafından sıklıkla lisansüstü tezlerde ele alınmaktadır. Üçüncü sırada ise Mimarlık Fakültesi bünyesindeki “Şehir ve Bölge Planlama” bölümü yer almaktadır.

Grafik 18. Bölgesel Kalkınma Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Anahtar Kelimelerine Yönelik Kelime Bulutu

Grafik 18 Bölgesel kalkınma alanında hazırlanan lisansüstü tezlerin anahtar kelimelerine yönelik kelime bulutunu vermektedir. Hazırlanan tezlerde en yoğun kullanılan anahtar kelimenin “bölgesel kalkınma” olduğu görülmektedir. Doğrudan tez ve alan adını kapsadığı için de ilk sırada yer almaktadır. Bölgesel dengesizlik kavramı en çok kullanılan anahtar kelimeler arasında yer almaktadır. Bu durumda bölgesel dengesizliklerin önemli bir makro problem olmasının da etkisi vardır. Kalkınma politikası hazırlanan tezlerde en fazla bulunan anahtar kelimelerdendir. Kelime bulutu incelendiğinde “kalkınma ajansları” gibi politikayı yansıtan ya da “turizm” gibi bir sektörü tanımlayan sözcüklerin tezlerde kullanılan anahtar kelimeler arasında ön planda olduğu görülmektedir.

Grafik 19. Tez Çalışmalarının Danışmanlara Göre Dağılımı

Grafik 19’da “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” anahtar kelimelerinin başlık içerisinde yer aldığı lisansüstü tez çalışmalarına birden fazla sefer danışmanlık yapan öğretim üyelerinin sıralaması yer almaktadır. Prof. Dr. Gündüz ATALIK belirlenen anahtar kelimelerin tez başlığı içerisinde yer aldığı 5 çalışmaya danışmanlık yapmıştır. İTÜ şehir ve bölge planlama bölümü bünyesinde hazırlanan bu tezlerden 3’ü doktora, 2’si ise yüksek lisans tezidir. KTÜ İktisat bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Metin BERBER ise 4 tezin danışmanlığını üstlenmiştir. Bu çalışmaların 3’ü yüksek lisans 1’i ise doktora tezidir. Dokuz Eylül

Üniversitesi İktisat bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Tunç ALKIŞ, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama bölümünden Prof. Dr. Melih PINARCIOĞLU ve Çukurova Üniversitesi İktisat bölümünden Prof. Dr. Muammer TEKEOĞLU ise başlık içerisinde “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” anahtar kelimelerini içeren 3’er tez çalışmasının danışmanlığını üstlenmişlerdir.

5. SONUÇ

Gerek dünyada, gerekse de Türkiye’de bölgesel kalkınma giderek daha fazla ilgi görmektedir. Bu çalışmada bölgesel kalkınma alanındaki lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ulusal tez merkezi veri tabanında “bölgesel kalkınma” ve “bölgesel gelişme” anahtar kelimeleri ile yapılan tarama neticesinde ulaşılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik çalışması yapılmıştır. Çalışmaya bölgesel gelişme anahtar kelimesinin ilave edilmesinin sebebi bölgesel kalkınma alanı dahilinde yer almasından ve araştırmada ulaşılabilecek lisansüstü tez miktarını arttıracak olmasından ötürüdür. Bununla birlikte çalışma kısıtı olarak başlıkta doğrudan bölgesel kalkınma ya da bölgesel gelişme anahtar kelimelerini içeren tezler ele alınmaktadır. Araştırılan anahtar kelimeler çerçevesinde ulusal tez merkezi veri tabanında 269 adet lisansüstü teze ulaşılmıştır. Çalışmada yer alan bulgular başlığında lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı, düzeylerine göre dağılımı, sayfa sayılarına göre dağılımı, yazıldıkları dillere göre dağılımı, üniversitelere göre dağılımı, tez danışmanlarına göre dağılımı, danışmanların unvanlarına göre dağılımı, anahtar kelimelerin yoğunluğuna göre dağılımı gibi verilerin tasnif edilmesi bulunmaktadır. Çalışma sonucunda ulaşılan bulgulardan bazıları şunlardır.

Araştırma kapsamında yer alan lisansüstü çalışmaların büyük kısmı yüksek lisansdır. Doktora çalışmaları daha düşük orandadır. Bu durum literatürde yer alan diğer bibliyometrik çalışmalar ile benzerlik arz etmektedir.

Bölgesel kalkınma alanındaki lisansüstü tezlerin büyük bir bölümü sosyal bilimler enstitüleri bünyesinde hazırlanmaktadır. Kalkınma kavramının doğrudan iktisat içerisinde bulunması tezlerinde önemli kısmının iktisat tezi olmasına yol açmaktadır. Diğer yandan kamu yönetimi/siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinde özellikle 2000’li yılların ortasından itibaren tez miktarında önemli artış kaydedilmiştir. Kalkınma ajanslarının kurulması ve bu bölümlerin ajansların yönetim yapılarını ele alan tezler hazırlaması durum üzerinde etkili olmuştur. Fen bilimleri enstitüsü bünyesinde hazırlanan tezlere bakıldığında ise şehir ve bölge planlama bölümünün büyük payı olduğu görülmektedir. Özellikle İTÜ ve ODTÜ, şehir ve bölge planlama bölümleri köklü geçmişleriyle uzun yıllardan beri bölge çalışmaları alanına lisansüstü düzeyde de önemli katkı sunmaktadırlar.

Hazırlanan lisansüstü tezlerde literatürdeki çalışmalara benzer şekilde dil olarak büyük ölçüde Türkçe’nin kullanıldığı görülmektedir. Görece az miktarda tez yabancı dilde yazılmıştır. Yabancı dil olarak ise yalnızca İngilizce yer almaktadır. İngilizce yazılan lisansüstü tezlerin ise yarısından fazlası ODTÜ bünyesinde hazırlanmıştır.

Yüksek lisans ve doktora düzeyinin her ikisinde de yıllara bağlı hazırlanan tez sayısı önemli oranda artmıştır. Yeni kurulan üniversiteler ve enstitüler, lisans mezunu öğrenci sayılarındaki artışlar ile lisansüstü düzeydeki kontenjan miktarında yaşanan yükselmeler bu durumda etkili olmuştur. Bölgesel politikaların devlet tarafından aktif olarak kullanılması da akademik alanda da konunun popülerleşmesine yol açmıştır. Diğer yandan 2000’li yıllara doğru internetin yaygınlaşması ile bilgiye ulaşımın kolaylaşması ve dijitalleşmede tez sayılarında yaşanan artış üzerinde pay sahibi olmuştur.

Lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımında yüksek lisans ve doktora arasında önemli farklılık bulunmaktadır. Yüksek lisans düzeyinde Yardımcı Doçent / Doktor Öğretim. Üyesi, Doçent ve Profesör unvanlı öğretim üyeleri yaptıkları danışmanlık sayıları bakımından birbirlerine oldukça yakındır. Doktora düzeyinde ise Profesör unvanlı akademisyenlerin danışmanlıkları büyük ölçüde üstlendikleri görülmektedir.

Alanda hazırlanan tezlerin yazar ve danışmanlarının cinsiyetleri incelendiğinde ise her iki durumda da erkeklerin kadınlara nazaran daha fazla tezde pay sahibi olduğu ifade edilebilir.

Tezlerin ortalama sayfa sayıları da çalışmada elde edilen bir diğer sonuçtur. Yüksek lisans ve doktora düzeyi arasında ortalama tez sayfa aralığında kayda değer farklılıklar bulunmaktadır. Yüksek lisans tezleri genellikle 100-200 sayfa aralığında hazırlanırken, doktora tezlerinde bu rakam 150-250 olarak yer almaktadır. Yüksek lisans düzeyinde en fazla sayfa sayısı 300-350 aralığındadır. Diğer yandan doktora düzeyinde 500

sayfanın üzerinde yazılan tez bulunmaktadır. Tek başına sayfa sayısı tezin kalitesini açıklama bakımından yetersiz olsa da ortalama sayfa sayısındaki yükseklik içerik olarak doktora tezlerinin daha ayrıntılı olduğunu yansıtabilir.

Çalışma konusu ile ilgili olarak 74 üniversite bünyesinde lisansüstü tez hazırlanmıştır. Alana en fazla tez katkısı sunan üniversiteler kuruluş tarihi itibarıyla daha köklü üniversiteler olmuştur. Sayı olarak literatüre en fazla tez sunan kurum 28 lisansüstü çalışması ile Marmara Üniversitesi'dir. İstanbul Üniversitesi, İTÜ ve Selçuk Üniversitesi' de en fazla tez hazırlanan üniversiteler arasındadır.

Çalışma kapsamında yer alan lisansüstü tezler hazırladıkları bölümlere göre incelendiğinde ise ilk sırada iktisat bölümü bulunmaktadır. Kamu yönetimi/siyaset bilimi ve kamu yönetimi, şehir ve bölge planlama ile maliye sırasıyla en fazla tez hazırlanan bölümlerdendir. Özellikle 2000'li yılların başından itibaren bölgesel çalışmalara giderek artan bir ilgi vardır. Bu durum neticesinde bölgesel kalkınma da giderek farklı anabilim dallarının da katkı sunduğu çok disiplinli bir alan haline gelmiştir.

Ulusal tez merkezi veri tabanında tez adı olarak bölgesel kalkınma ve bölgesel gelişme anahtar kelimelerini içeren tezlere danışmanlık yapan öğretim üyelerinin sıralaması incelendiğinde, 25 öğretim üyesinin birden fazla sefer çalışma kapsamındaki tezlere danışmanlık yaptığı tespit edilmiştir.

İTÜ emekli öğretim üyesi Gündüz ATALIK araştırma kapsamındaki tezlere en fazla danışmanlık yapan kişi olmuştur. KTÜ'den Metin BERBER, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisat bölümünden Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Tunç ALKIŞ, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama bölümünden Prof. Dr. Melih PINARCIOĞLU ve Çukurova Üniversitesi İktisat bölümünden Prof. Dr. Muammer TEKEOĞLU sırasıyla tezlere en fazla danışmanlık yapan öğretim üyeleridir.

Bibliyometrik çalışmalar bir araştırma alanındaki eksikliklerin ve ihmal edilen kısımların görülebilmesi açısından oldukça önemlidir. Bu durumda etkisiyle bibliyometrinin farklı çalışma alanlarında giderek popülerleştiği ifade edilebilir. Bölgesel kalkınma alanında da bibliyometrik araştırmaların yapılması ile alanın ciddi katkılar sağlayacağı beklenmektedir. Yapılacak ayrıntılı analizler yolu ile alandaki eksiklikler tespit edilebilecektir.

Hazırlanan bu bibliyometrik çalışmada araştırma kısıtı çerçevesinde ulusal tez veri tabanında yer alan tezler ele alınmıştır. Tez veri tabanında yer almayan tezlerin veri tabanına dahil edilmesi durumunda çalışmanın kapsamı genişleyebilecektir. Diğer yandan çalışmada iki anahtar kelimedenden hareket edilmiştir. Anahtar kelimeler dışındaki bölgesel kalkınma tezlerinin eklenmesi de çalışmanın içeriğini genişletecektir. Özellikle daha sonra yapılacak araştırmalara makale ve bildirilerde dahil edilerek akademik yayın performansı incelenebilir. Bununla birlikte yapılacak çalışmaların düzenli olarak tekrarlanması da alanın gelişimini takip bakımından faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

- Becerikli, Y. S. (2013). Türkiye'de Sağlık İletişimi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi: Eleştirel Bir Bakış, Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi 12 (2), 25-36.
- Alkan, B. (2014). Türkiye'de Muhasebe Alanında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma (1984-2012), Muhasebe ve Finansman Dergisi, (61), 41-52.
- Armutlu, C. ve Arı, G. S. (2010). Yönetim Modalarının Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerine Yansımaları: Bibliyometrik Bir Analiz, ODTÜ Gelişme Dergisi, 4(37), 1-23.
- Ayaz, N. ve Türkmen, B. M. (2018), Yöresel Yiyecekleri Konu Alan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research, 1(2), 23-38.
- Aydın, B. (2017). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezinde (Yöktez) Yiyecek İçecek İşletmeciliği Alanında Kayıtlı Bulunan Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi, 1(2), 23-38.
- Beşel, F. (2017). Türkiye'de Maliye Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi (2003-2017), International Journal of Public Finance, 1(2), 27-62.
- Cole, F. ve Eales, N. (1917). The History of Comparative Anatomy: Part I.—A Statistical Analysis of The Literature. Science Progress (1916-1919), 11(44), 578-596.

- Çelikkaya, S. (2018). Isparta Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir İnceleme, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 32 (3), 143-155.
- Demirbulat, G. Ö. ve Dinç, T. N. (2017). Sürdürülebilir Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili, Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 14(2), 20-30.
- Doğan, O. (2017). Türkiye’de Veri Madenciliği Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Araştırma, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 19(3), 929-951.
- Dulupçu, M. A. (2006). Bölgesel Politikalar Kopyalanabilir Mi? Bölgeselleştirme (Yönetim) Karşısında (Yeni) Bölge(sel)cilik (Yönetişim), Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu, Ankara, ODTÜ-TEPAV.
- Eceral, T. Ö. (2005). Bölgesel Yerel Ekonomik Kalkınma Kuramlarının Tarihsel Süreç İçerisindeki Gelişimleri, Ekonomik Yaklaşım, 16 (55), 89-106.
- Ekiz, C. ve Somel, A. (2005). Türkiye’de Planlama ve Planlama Anlayışının Değişimi. AÜ SBF-GETA Tartışma Metinleri, (81), 1-36.
- Eraydın, A. (2003). Bölgesel Kalkınma Kavram, Kuram ve Politikalarında Yaşanan Değişimler. Kentsel Ekonomik Araştırmalar Sempozyumu Tebliğleri, 1, 126-147.
- Gezici, F. (1997). Türkiye ve Trakya Bölgesi İçin Bölge Planlamanın Önemi. Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu II, 1-7.
- Gül, M. ve Gül, K. (2018). Kırsal Kalkınma ve Kırsal Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili, Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, 8(2), 56-62.
- İnam, Ö. ve Tütüncü, S. K. (2017). Türkiye’de Sağlık Alanında Toplam Kalite Yönetimi Konusunda Yapılmış Tez Profillerinin İncelenmesi (2012-2016). İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, (2), 109-122.
- İnceoğlu, Ç. (2014). Türkiye’de Sinemayı Konu Alan Doktora Tezleri Üzerine Bibliyometrik Bir Çözümleme, Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi, (21), 31-50.
- Kartal, M. T. (2018). Türkiye’de Faizsiz Bankacılık Alanında Yayımlanmış Tezlerin Analizi, Maliye ve Finans Yazıları, 110: 175-198.
- Kavakçı, S. ve Yardımcıoğlu, F. (2018) Türkiye’de İbn Haldun Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 14(2), 317-341.
- Kılıç, A. vd., (2017). Girişimcilik Konulu Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir Analiz, 8. Uluslararası Girişimcilik Kongresi, 683-696.
- Kurt, A. (2019). Türkiye’de Kentleşme ve Çevre Sorunları Alanında Hazırlanmış Kayıtlı Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik İncelemesi, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Alanında Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Nergiz, H. G. (2014). Türkiye’de Lisansüstü Turizm Tezlerinin Bibliyometrik Profili (1990-2013). VII. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi, 212-221.
- Öcel, Y. (2019). Türkiye’de Marka İle İlgili Yazılan Doktora Tezlerinin Bibliyometrik İncelenmesi, USOBED Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 3(1), 38-49.
- Özinönü, A. K. (1970). Growth in Turkish Positive Basic Sciences, 1933-1966, Ankara: Middle East Technical University.
- Pritchard, A. (1969). Statistical Bibliography or Bibliometrics, Journal of Documentation, 25(4), 348-349.
- Sengupta, I. N. (1992). Bibliometrics, Informetrics, Scientometrics and Librametrics: An Overview. Libri, 42(2), 75-98.
- Tayfun, vd., (2016). Turizm Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir Analiz. Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi 1(1), 50-69.

- Yavan, N. (2007). Bölge Bilim'inin Gelişiminde Coğrafyacıların Rolü, Ulusal Bölge Bilimi/Bölge Planlama Kongresi, Bölge Biliminde Yeni Yaklaşımlar Bildiriler Kitabı.
- Yeşil, T. ve Akyüz, F. (2018). Muhasebe Alanındaki Ulusal Doktora Tezlerinin Bibliyometrik Analizi, Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, (20), 440-472.